

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського і фінансового права

Завдання для підсумкового контролю знань студентів
із навчальної дисципліни
«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма/спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – вибіркова

Завдання для підсумкового контролю знань студентів із навчальної дисципліни «Правові засади євроінтеграції» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» освітньої програми «Право» Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Полтавський юрид. ін.-т Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 6 с.

Розробник:

Гаркуша Андрій Олександрович,

доцент кафедри цивільного, господарського і фінансового права,

кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми:

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри цивільного, господарського і фінансового права (протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.)

Дата оновлення – 27 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри конституційного, адміністративного, екологічного та трудового права від 27 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____ **І. Є. Криницький**

Перелік підсумкових запитань

1. Історичні передумови європейської інтеграції.
2. Реалізація ідеї європейської інтеграції після Другої світової війни. Етапи формування і розвитку Європейських співтовариств і Європейського Союзу.
3. Місце Європейського Союзу серед інших європейських міждержавних організацій (Організації північноатлантичного договору, Ради Європи, Організації з питань безпеки і співробітництва у Європі тощо).
4. Правове регулювання відносин Європейського Союзу з Європейською асоціацією вільної торгівлі. Правовий статус Європейського економічного простору.
5. Лісабонська угода: основні напрямки у реформуванні Європейського Союзу.
6. Завдання, цілі Європейського Союзу їх прикладне значення.
7. Принципи у Європейському Союзі.
8. Цінності Європейського Союзу та їх правове значення.
9. Правосуб'єктність Європейського Союзу. Еволюція правосуб'єктності ЄС.
10. Компетенція Європейського Союзу: юридичні джерела, види компетенції, юридичні процедури розширення компетенції ЄС.
11. Політична природа Європейського Союзу. Проблема «дефіциту демократії» і шляхи її подолання в Європейському Союзі.
12. Правова природа Європейського Союзу: основні концепції.
13. Правовий статус держав-членів Європейського Союзу. Питання про суверенітет держав-членів ЄС.
14. Набуття членства у Європейському Союзі: вимоги до держав-кандидатів і процедура.
15. Правова природа договорів про вступ нових держав у ЄС.
16. Припинення членства у Європейському Союзі. Умови та можливості.
17. Призупинення членства у ЄС. Підстави та процедура.
18. Громадянство Європейського Союзу. Правовий статус громадян ЄС.
19. Політичні права громадян Європейського Союзу.
20. Права людини в праві ЄС.
21. Хартія Європейського Союзу про основні права і свободи: структура, юридична сила.
22. Фінансування Європейського Союзу. Бюджет ЄС.
23. Роль національних парламентів у функціонуванні ЄС.
24. Правове регулювання взаємовідносин Європейського Союзу з Україною. Угода про партнерство і співробітництво між Європейськими співтовариствами та їх державами-членами і Україною. Угода про асоціацію.
25. Історія розвитку відносин між Україною та Європейським Союзом.
26. Інституційна структура ЄС: загальні принципи побудови і функціонування.
27. Європейський парламент: склад і порядок формування, правовий статус депутатів, організаційна структура, повноваження, порядок роботи.

28. Рада Європейського Союзу (Рада міністрів ЄС): склад і порядок формування, організаційна структура, повноваження, порядок роботи. Президентство ЄС.
29. Європейська комісія: склад і порядок формування, організаційна структура, повноваження, порядок роботи.
30. Законодавчий процес в Європейському Союзі: основні процедури прийняття рішень.
31. Європейська рада: склад, повноваження, порядок роботи і прийняття рішень. Верховний представник ЄС з питань спільної зовнішньої політики і політики безпеки.
32. Рахункова палата: склад і порядок формування, організаційна структура, повноваження, порядок роботи, юридична сила рішень.
33. Європейський Центральний банк: склад і порядок формування, організаційна структура, повноваження, порядок роботи, юридична сила рішень.
34. Омбудсмен: порядок призначення, повноваження, юридична сила рішень.
35. Економічний і соціальний комітет: склад і порядок формування, повноваження, юридична сила рішень.
36. Комітет регіонів: склад і порядок формування, повноваження, юридична сила рішень.
37. Агенції Європейського Союзу.
38. Судова система Європейського Союзу: принципи побудови, ланки і їх взаємодія
39. Суд Європейського Союзу: склад і порядок формування, структура. Правовий статус суддів та генеральних адвокатів.
40. Загальний суд: склад і порядок формування, структура, юрисдикція. Оскарження рішень.
41. Юрисдикція Суду ЄС: природа, класифікація проваджень.
42. Прямі позови в Суді ЄС проти держав-членів.
43. Прямі позови в Суді ЄС проти інститутів Європейського ЄС: скасування правових актів внаслідок оскарження їх законності, оскарження бездіяльності.
44. Звернення національних судів держав-членів до Суду ЄС за преюдиціальною постановою (висновком).
45. Порядок розгляду справ і прийняття рішень Судом ЄС. Виконання рішень Суду ЄС.
46. Право Європейського Союзу: поняття, структура, дія в часі та в просторі, співвідношення з поняттям «європейське право».
47. Співвідношення права ЄС з національним правом держав-членів і міжнародним публічним правом.
48. Джерела права Європейського співтовариства: види та ієрархія. Зміст поняття *acquis communautaire* («здобуток Співтовариства»).
49. Загальна характеристика Договору про Європейський Союз: структура, зміст, порядок прийняття та внесення змін.

50. Загальна характеристика Договору про функціонування Європейського Союзу: структура, зміст, порядок прийняття та внесення змін.
51. Регламент і директива як джерело права Європейського Союзу.
52. Принципи пропорційності в Європейському Союзі.
53. Принцип субсидіарності в Європейському Союзі.
54. Індивідуальні та рекомендаційні акти Європейського Союзу: види і юридична сила.
55. Міжнародні договори як джерело права Європейського Союзу.
56. Питання про існування правила прецеденту щодо рішень Суду ЄС.
57. Загальні принципи права ЄС: поняття, місце в ієрархії джерел права ЄС.
58. Принцип верховенства права Європейських співтовариств щодо національного права держав-членів.
59. Пряма діл права ЄС у національних правопорядках держав-членів: поняття, умови визнання, правові наслідки, відмінність від прямого застосування.
60. Оприлюднення джерел права ЄС. Офіційні мови ЄС.
61. Відповідальність держав-членів перед фізичними і юридичними особами за порушення права Європейського Союзу.
62. Відповідальність Європейського Союзу перед приватними особами за порушення права ЄС.
63. Захист права ЄС у національних судах держав-членів.

ЛІТЕРАТУРА:

Основні нормативно-правові акти

1. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. Дата оновлення: 06.06.2018. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text (дата звернення: 29.08.2019).
2. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 29.08.2019).
3. Декларація про державний суверенітет України». Дата оновлення: 06.12.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
4. Закон України «Про міжнародні договори України». Дата оновлення: 06.12.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text> (дата звернення: 29.08.2019).
5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини. Дата оновлення: 06.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> (дата звернення: 29.08.2019).
6. Закон України «Про міжнародне приватне право» Дата оновлення: 06.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
7. Положення про порядок укладення, виконання та денонсації міжнародних договорів України міжвідомчого характеру, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 1994 р. N 422. Дата оновлення:

16.05.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-94-%D0%BF#Text>
(дата звернення: 29.08.2019).

Основна література

1. Міжнародне право в документах / За заг. ред. М.В. Буроменського. – Х., 2003.
2. Міжнародне право: Навч. посібник / За ред. М.В. Буроменського. – К.: Юринком Інтер, 2006. – 336 с.
3. Буткевич В.Г., Мицик В.В., Задорожний О.В. Міжнародне право. Основи теорії. Підручник. – К.: Либідь, 2002. – 608 с.
4. Маланчук П. Вступ до міжнародного права за Ейкхерстом / Пер. з англ. – Харків: Консум, 2000. – 592 с.
5. Нгуен Куок Динь, Патрик Дайе, Алэн Пелле. Международное публичное право: В 2-х т. / Пер. с фр. – К.: Сфера, 2000-2001.
6. Лукашук И.И. Международное право. Общая часть. – М.: Издательство БЕК, 1997. – 371 с.
7. Броунли Я. Международное право (в двух книгах). – М.: Прогресс, 1977.
8. Буткевич В.Г. Соотношение внутригосударственного и международного права. – К.: Вища школа, 1981. – 311 с.
9. Гелей С.Д., Ритар С. М. Політико-правові системи світу: Навч. посіб. - К., 2006.
10. Давид Р, Жоффре-Спиннози К. Основные правовые системы современности. — М.,1999.
11. Дмитриев А. І., Шепель А. О. Порівняльне правознавство: Навч. посіб. — К., 2003.
12. Журавський В. С., Зайчук О. В., Копыленко О. Л., Онищенко Н. М. Правові системи сучасності Глобалізація. Демократизм. Розвиток. - К., 2003.
13. Зайчук О. В., Онищенко Н. М. Вступ до теорії правових систем. - К., 2006.
14. Луць Л. А. Сучасні правові системи світу — Львів, 2003.
15. Лукашук И.И. Конституции государств и международное право. – М.: Спарк, 1999. – 124 с.
16. Семенов В.С., Трагнюк О.Я. Міжнародно-правові аспекти Конституції України. – К.: ІнЮре, 1997.
17. Мартыненко А. П. Права народов в современном международном праве. – К.: Наукова думка, 1993. – 162 с.